

Forebyggelse i mørke

af Henrik Arildsen, Formand

Dagens Medicin beretter den 22. maj 2003 om, at Sundhedsstyrelsen gennem de sidste par år har opsamlet en mindre formue på 110 mio. kr. af de bevillinger, der er afsat på finansloven.

I en artikel i samme blad fremgår det endvidere, at der alene hos Center for Forebyggelse ligger 53 mio. kr. ubrugte midler.

For Hiv-Danmark er dette mere end en grotesk situation.

Sundhedsstyrelsen har udarbejdet en rammeplan, der løber til 2005, hvor samarbejdet mellem Sundhedsstyrelsen og private organisationer ønskes udbygget.

Hiv-Danmark har derfor sammen med andre hiv/aids-organisationer indgået samarbejdsaftaler med Sundhedsstyrelsen om forebyggelse af hiv/aids.

En lang række af de aktiviteter, der ligger ud over vores rådgivningstilbud, er tænkt i forebyggelse i forhold til hiv-smittede og vi har derfor ønsket at få initiativerne finansieret gennem de midler, som Center for Forebyggelse råder over.

Sammen med de andre organisationer har vi i 2003 tænkt forebyggelse for i alt 17 mio. kr. Udmeldingen fra Sundhedsstyrelsen har været, at størrelsen på den projektpulje i 2003 er på 3

mio. kr.

Det kan derfor ikke undre, at mange af de kræfter vi lægger i forebyggelse ikke kan føres ud i livet inden for den nærmeste tid.

Vores Højskoleprojekt ligesom den vigtige konference Nordall, hvor nordiske hiv-smittede mødes, bliver foreløbig udsat. Højskolen til engang i slutningen af dette år og Nordall til engang i 2004.

Men det er forbundet med stor usikkerhed, om vi kan gennemføre projekterne.

Tilbagemeldingen fra Sundhedsstyrelsen på vores seneste projektansøgninger er, at der blot ydes støtte til vores nystartede etniske projekt, om end det beskæres med godt en fjerdedel i forhold til det ansøgte.

Det er utilfredsstillende at skulle lægge sine ideer og kreativitet i skuffen, især når der ligger 53 ubrugte mio. kr. til forebyggelse i Sundhedsstyrelsen.

Som ansvarsfuld medspiller på forebyggelsesområdet kan vi i Hiv-Danmark ikke lade være med at undre os over og føle os forpligtet til at spørge, hvad det er for en forebyggelse, som Sundhedsstyrelsen tænker sig at varetage?

Højskolen i Løgumkloster

er desværre aflyst. Vi håber på at kunne gennemføre en højskole i uge 50.

Vil du vide mere kan du kontakte din rådgiver eller Rådgivning Vest, tlf. 70 22 58 68.

Usikkerhed om socialrådgivere i Hovedstadens Sygehusfællesskab

af Morten Eiersted, informationsmedarbejder

Situationen for socialrådgiverne på Rigshospitalet tegner usikker efter udmeldingen fra sygehusledelsen, mandag den 26. maj.

Der skal spares 4 socialrådgiverstillinger væk for at imødekomme de nye sparekrav fra Hovedstadens Sygehusfællesskab.

Marianne Lykke, socialrådgiver på Rigshospitalet for bl.a. hiv-smittede, er forsigtig i sin udmelding.

- Vi er 3 socialrådgivere på Finsenscentret, der rummer hiv, kræft og gigt. På de andre centre er der kun én socialrådgiver. Det er derfor ikke svært at forestille sig, at antallet af socialrådgivere på Finsenscentret måske reduceres.

- Da jeg er den eneste socialrådgiver, der sidder med bl.a. hiv, kan jeg kun forestille mig,

at jeg enten skal dække en større patientgruppe eller at jeg i værste fald fyres.

Hiv-Danmark ser på situationen med stor alvor.

- Det er ikke så længe siden at Rigshospitalet afskedigede psykolog Birgit Bruun Rasmussen, udtaler formand Henrik Arildsen.

- Man kan frygte, at den samme måde at argumentere på vil blive brugt til at skære i rådgivningen for hiv-smittede.

I dette nummer:

**Evaluering af sorggruppen i Vejle
Ny gruppe for pårørende
Tilbuddet Hiv-til-hiv**

Sorggruppen på Skt. Maria i Vejle

af Anders Røge, cand.psych.

Vi ser at aktiv deltagelse i gruppebehandling gør en forskel. Det er allertydeligt i den forandring, som personen fremviser i sin adfærd over tid.

De følgende personlige historier er bidrag i evalueringen af sorggruppen ved Sct. Maria Hospicecenter i Vejle, som Anders Røge og Winnie Rønnow fra Rådgivning Vest har drevet i 2002.

En hiv-smittet mand fortæller et år efter han er startet i gruppen og kort forud for sit planlagte farvel til gruppen, at han nu føler sig langt bedre i stand til at rumme sig selv og andre mennesker. Han er ikke i nær så stor grad aggressiv over for omverden og sig selv.

Han har oplevet værdien af at inddrage omverden i sit liv med hiv. Det har han øvet i gruppen gennem et år, og er blevet mødt med forståelse og øget kontakt.

Han er nu fri af sine tilbagevendende depressioner og er i gang med et uddannelsesforløb.

Han forestiller sig, at havde han ikke deltaget i sorggruppen, så havde han drukket sig ihjel.

Plads til forskellighed

Gruppemedlemmernes mangfoldighed og forskellighed er en ressource, som hver især gør brug af.

Hvor et medlem eksempelvis arbejder med sine følelser af utilstrækkelighed i en konkret sammenhæng genkender andre gruppedeltagere disse følelser - selv om de ikke selv har oplevet det i den konkrete sammenhæng.

En enke skriver i forbindelse med sin afslutning bl.a.:

- Jeg vil aldrig kunne udtrykke i ord, hvad det har betydet for mig at komme her hver torsdag i 14 måneder. Det var meget svært i starten. Jeg syntes vore problemer var så forskellige. Vi kendte jo ikke hinanden, og jeg er jo ikke den, der krænger min sjæl ud,

så jeg gav mig selv 3 måneder.

- Hvor tog jeg fejl, for hvor har vi haft meget at give hinanden. Det har også været nogle meget barske måneder. Det har været frygtelig hårdt at gennemleve det hele igen ved at skrive brevene. Det har tit været umenneskelig hårdt at læse brevene op, men samtidig lettede det også. Jeg følte ryg-sækken blev lidt lettere for hver gang.

En anden ung kvinde skriver i forbindelse med sin afslutning:

- Den tid sammen med jer har givet mig utrolig meget. Fornemmelsen af at have et fristed, hvor det er o.k. at være ked af det, og hvor der bliver lyttet til én og ens følelser bliver forstået, har hjulpet mig igennem den værste tid i mit liv.

Og én skriver om betydningen af gruppen og den efterfølgende kaffe, hvor terapeuterne ikke er med:

- Jeg har ind i mellem tænkt, jeg orker ikke at komme på torsdag, men I har trods alt været mit faste holdpunkt - "min livline", så jeg mødte troligt op næste torsdag og sad og tudede sammen med jer.

- Ved kaffen kunne vi grine sammen og jeg følte mig lettet, når jeg kørte hjem.

Det sidste citat er fra en ung fyr, der var i gruppen i ca. 1 år efter at have mistet begge sine forældre:

- Jeg vil utrolig meget savne dette forum, hvor alle følelser er legale og man ikke er nødt til at feje noget under gulvtæppet. Følelser, der til tider var ved at tage magten fra mig. Ja, jeg var endda ved at miste lysten til at være længere på denne jord. I denne svære stund var I min redningsplanke.

- Jeg ved ikke, hvor jeg ville have været i dag uden jeres hjælp til at tage trykket af ballonen de første mange torsdage. Tak Winnie og Anders for at I gav mig livlinen at kunne kontakte jer 24 timer i døgnet i den sværeste tid.

Gruppens kraft

Genkendelse, erkendelse og følelsesmæssig (gen)oplevelse samt at give udtryk for sine tanker og følelser er således de væsentligste helende faktorer i gruppebehandlingen.

I gruppen skabes et netværk, som ofte medfører kontakt ud over selve behandlingen. Det kan f.eks. være telefonisk støttende kontakt mellem de enkelte gruppedeltagere i svære perioder, festlige arrangementer og lignende.

Alt dette sker uden terapeuternes medvirker og aktive deltagelse.

Gruppens størrelse

I 2002 har der det meste af tiden været 8 deltagere, som er det maksimale antal deltagere. Dertil kommer, at der altid er mellem 1 eller 2 praktikanter.

Hiv-Danmark bruger sin praktikplads til nyansatte rådgivere eller til rådgivere, der har været i gang med grunduddannelsen til sorgterapeut. Det kan også være en psykologstuderende, der i et halvt år er i praktik hos én af Hiv-Danmarks psykologer.

Fra Skt. Maria Hospice Center er der vedvarende en fra ansattegruppen i praktik. Det er oftest én fra plejegruppen.

I 2002 har sorggruppen været præget af, at den ene terapeut selv blev alvorlig syg. Dette sygeforløb har først og fremmest været en personlig opgave at varetage, men det giver også dønninger ind i sorggruppen, hvor deltagerne ofte bliver meget berørte, når terapeuten bliver ramt af sygdom. I sygeperioden blev gruppen ledet af den tilbageværende terapeut.

Deltag i sorggruppen

Hvis du ønsker at deltage i sorggruppen i Vejle, kan du rette henvendelse til Rådgivning Vest på tlf. 70 22 58 68.

Sorggruppen er et tilbud til hivsmittede, pårørende og efterladte.

Nyt for pårørende

af Karin Westh, Rådgivning Øst

Er du mor eller far til en hiv-smittet?

Ønsker du at møde andre i samme situation?

Det er meget almindeligt at gøre sig mange tanker, hvis ens søn eller datter er smittet med hiv.

Nogle gange er det nemt og enkelt at dele disse tanker og følelser med andre, med den der er smittet eller med familie, venner og veninder. Andre gange er det sværere.

Mange har glæde af at dele tanker, fø-

lelser, håb og bekymringer med andre, som er i samme situation og som kender problematikken indefra.

Interesserede inviteres hermed til møde i rådgivningen, mandag den 23. juni kl. 19. Der serveres kaffe og te.

Mødet indledes af et kort oplæg af rådgiver Karin Westh, efterfulgt af præsentation af deltagerne og erfaringsudveksling.

Hvis der er behov og stemning for det, etableres en gruppe, der kan mødes fortløbende eller efter behov.

Yderligere oplysninger hos Rådgivning Øst på 33 32 58 60, hvor man også kan tilmelde sig.

Hiv-til-hiv

af Hiv-til-hiv

Føler du dig alene med dét at være hiv-smittet?

Savner du at tale med nogen, som ved, hvad det vil sige at have sygdommen i sig?

Hiv-til-hiv består af en gruppe hiv-smittede, hvis formål det er at hjælpe andre hiv-smittede ud fra egne erfaringer. Vi tæller både mænd, kvinder, hetero-/homoseksuelle, personer med anden etnisk baggrund, med og uden børn og i alle aldre.

Hvis du har brug for at tale med nogen om hiv og de problemer, der følger med, kan du kontakte Hiv-Danmark, Rådgivning Øst eller Vest.

Du kan også tale med sygeplejerskerne på dit hospital, som kan hjælpe dig med kontakt til Hiv-Danmark.

Hiv-Danmark etablerer derefter kontakten til en person fra Hiv-til-hiv gruppen, hvorefter der vil blive aftalt hvor og hvordan I kan mødes.

Al henvendelse bliver behandlet anonymt og vi har tavshedspligt.

Agenerase (fos-amprenavir) på specialudlevering

GlaxoSmithKline vil lancere en ny forbedret version af Agenerase.

Agenerase er ændret fra en dosis på 150 mg til 700 mg. Samtidig er størrelsen på tabletterne blevet mindre.

Man vil nu kunne vælge at tage de 2 tabletter en gang eller to gange dagligt.

GlaxoSmithKline anbefaler, at Agenerase tages sammen med Norvir.

Agenerase er tidligere blevet markedsført under navnet Telzir, men vil i den nye version blive markedsført under et nyt navn fra det første halvår af 2004.

Hospitaler kan dog vælge at behandle med Agenerase på en specialudleveringsaftale.

GlaxoSmithKline

Rådgivning Vest Fyn og Jylland

Vestergade 5, 2., 8000 Århus C
Henvendelse på tlf. 70 22 58 68,
hverdage mellem kl. 9.00-14.00.

Rådgivning Øst Sjælland og Øerne

Skindergade 44, 1., 1159 Kbh. K
Henvendelse på tlf. 33 32 58 60,
hverdage mellem kl. 10.00-14.00.

AktHIVhuset

Tirs., ons. & tors.: 9-16

HIV-CAFÉ
tirsdag 19-22

ÅBEN CAFÉ
ferielukket

MALER-GRUPPEN
ferielukket

AKTHIVISTERNE
første onsdag kl. 18

PÅRØRENDE GRUPPEN
ferielukket

KVINDEGRUPPEN
mødes jævnligt

HIV-GRUPPEN

tirsdag 18-19, fællesspisning for kr. 30,- v/ 2 retter. Tilmeld hver mandag ml. kl. 8-12 på tlf. 86 93 68 00

FÆLLESSPISNING

TIRSDAG 03.06

Fiskefrikadeller m/kartofler, tomat-sauce, broccoli.
Frisk frugtsalat m/cremesauce.

TIRSDAG 10.06

Helstegt kalvelever, hasselb. kartofler, marn. gr. bønner m/feta.
Pærer m/gorgonzola.

TIRSDAG 17.06

Salat m/rejer, melon & hjem.bagt flutes. Kalkunschnitzel, pasta m/feta.

TIRSDAG 24.06

Hjem.lavet kyllingesalat m/hjmb. flutes. Steak m/hasselbagte kartofler, kryddersmør, bla. grøn salat.

SOMMERFERIE TIL 05.08

Vestergade 5, 2. tv - Århus

Tlf. 86 18 16 46, tirs. - tors. 10-14

Nyt fra Vest

Rådgivning Vest er lukket i uge 28 og 29.

AtHIVhuset holder lukket i uge 27 og frem til uge 30.

Picnic i det grønne

Skovtur med madkurv, hyggeligt samvær og godt humør. Evt. et spil petanque eller rundbold.

Vi mødes ved hovedindgangen til Mindeparken den 21. juni kl. 14. Pris kr. 50,- inkl. ½ flaske vin. Tilmelding **senest** den 12. juni hos Kirsten på tlf. 86 18 16 46.

Skindergade 21 kid.
1159 København K
Tlf.: 33 32 58 61

Onsdag til fredag kl. 14-22
Køkkenet lukker kl. 20.30

ONSDAG D. 4.6.

Forloren hare

Risotto med svampe

TORS DAG D. 5.6.

Bagt fisk med mangochutney

Stegte ris med grøntsager

FREDAG D. 6.6.

Lækker græsk buffet

Husk tilmelding d. 4 juni

ONSDAG D. 11.6.

Urtestegt kalkun m/ rødbede, squash salat

Pasta med gorgonzola sauce

TORS DAG D. 12.6.

Fyldte mad pandekager med / uden kød

FREDAG D. 13.6.

Thailandsk kokoskyllingesuppe

Mad pandekager

ONSDAG D. 18.6.

Skibberlappskovs

Tortilla med rucola, spinat & kikærter

TORS DAG D. 19.6.

Ingefærkrydret lun salat med and.

Grøntsagslasagne

FREDAG D. 20.6.

Surprice

ONSDAG D. 25.6.

Mørbrad m/ bulgursalat, ovnbagte tomater

Grøn linsesuppe

TORS DAG D. 26.6.

Frikadeller med krydret kartoffelsalat

Pasta med diverse grøntsager i flødesovs

FREDAG D. 27.6.

Fiskefrikadeller med remuladesauce

ONSDAG D. 2.7.

Hamburgerryg med kold kartoffelsalat

Oste gratinerede fyldte peberfrugter

TORS DAG D. 3.7.

Marokkansk kylling m/ ingefærmarinerede

gulerødder. Veg: Spinatlasagne med laks

FREDAG D. 4.7.

"tre retters menu"

Bordet dækkes til kl. 19

Tilmelding senest onsdag d. 2.7

Forret fra kr. 25, dessert fra kr. 20 og hovedretter kr. 55. Brød og salat efter årstiden er altid inkluderet. Bestil bord på tlf. 33 32 58 61.

Lej/lån Kafe Knud

f.eks. til pressemøder, kurser, møder, receptioner, selskaber mv.

Sommerlukning

Kafe Knud holder lukket tre uger til sommer. Fra mandag d. 21/7 til mandag den 11. august. Der er menu i Kafe Knud igen fra onsdag d. 13. august.

Kontaktannoncer

"Hovedstadsområdet"

43-årig fyr, mellemlønd, 182 cm høj søger en ikke-rygende kæreste, mellem 30-60 år. Jeg er godt begavet og har et godt udseende. Jeg har en høj universitetsuddannelse, laver god mad, læser meget - gerne biografier. Har en god humoristisk sans. Lad os mødes.

Bill.mrk: 017/06

Fyn - Hele landet

Den eneste ene var alligevel en fuser. Derfor prøver jeg igen. Har været hiv positiv siden 1996, men er rask. Er 52 år, født franskmand, 175 cm høj, 70 kg, slank, grønne øjne, mørkhåret, kortklippet, overskæg, hår på brystet. Er ærlig, kærlig og trofast, til fast monogamt forhold og bofællesskab. Aktiv i livet, lidt af hvert af sex, men for det meste aktiv. Jeg bor i Kerteminde med min hund, "en dogue de Bordeaux på 52 kg".

Mine interesser: Dig, musik, natur, dyr, ridning, rejser, hjemlig hygge m.m. Er åben homoseksuel, ubøsset, kommer ikke i miljøet. Du er nogenlunde jævnaldren, men ellers er din alder ingen hindring. Er jeg noget for dig så skriv og lad os se hvad der sker. Gerne foto= svargaranti til alle. Fra en der venter med længsel.

Bill,mrk: 018/06

Hej Derude

Jeg er en kvinde i 30'erne, 165 cm høj, 59 kg. Jeg er fra Afrika og har en dreng på 12. Vi bor på Fyn.

Min hovedinteresse er min dreng, og vi har et godt liv med masser af sjov, rejser og gode oplevelser.

Jeg er hivpositiv, og har været i behandling i 6 år, men jeg har det godt, ingen problemer med medicinen.

Vi savner en person som vi kan dele oplevelser med, ikke en far. Jeg har brug for en ven, for det er nogen gange svært, når man har børn. Jeg er åben for alt. Jeg vil gerne høre fra både mænd og kvinder. Hvis du tror vi matcher din profil, så skriv til os.

Venlig hilsen

S. AA.

Bill.mrk: 019/06

Sådan indrykker du en kontaktannonce

Skriv din annonce på et A4-papir, maskinskrevet eller med blokbogstaver. Anfør navn, adresse og evt. tlf.nr. Læg din annoncen i en kuvert, og send den til **Marianne Ambus, Hiv-Danmark, Skindergade 44, 1159 København K** Alle kontaktannoncer gemmes i 2 år.

Sådan besvarer du

Læg svaret i kuvert med billetmærke på. Vedlæg frimærke svarende til vægten af brev og send det samlet i kuvert til ovenstående adresse. Alt behandles anonymt.

I am Erick Fakambi, artist, painter and bodypainter. I come from Benin living in Berlin (Germany). I am 34 year old and I'm positive since 4 year. I believe in love and I like to be love for a woman, who believe in love also (25-34 year old).

My e-mail is FAKAMBIE@YAHOO.FR

Farlige Formodninger

Sammen med dette magazin sender vi materiale fra STOP AIDSs kampagne Farlige Formodninger.

Det henvender sig til bøsser. Vi vil gerne hjælpe med at få budskabet ud, men har ikke mulighed for at sende særskilt til bøsser, fordi vi ikke registrerer vores medlemmer efter seksualitet. Vi beder derfor vore andre læsere se bort fra materialet. Redaktionen

AIDS-Fondets priser 2003

Årets Forskerpris går i år til overlæge, dr. med. Anders Fomsgaard, Statens Seruminstitut. Han modtager prisen for hans præstation med at sætte Danmark på verdenskortet som et af de steder, hvor vaccineforskning udføres.

Anders Fomsgaard har siden 1989 været optaget af forskning i hiv og har de sidste 6 - 7 år arbejdet intensivt med muligheden for at udvikle en hiv-vaccine.

AIDS-Fondet har i år valgt at give årets Informationspris til i alt 40 personer med afrikansk baggrund, såkaldte 'networkere'.

De 40 networkere er et led i en informations- og forebyggelsesindsats over for etniske grupper i Danmark.

Networkerne får prisen for det enorme engagement og arbejde de udfører for at gøre en kvalificeret indsats overfor en gruppe mennesker, traditionel oplysning ikke har nået.

Patientprisen går til Ingrid Meilbø, Ole Grau Christensen og Nina Sabinsky fra Hiv- Pensionatet for utrætteligt at give mange hiv-smittede opmuntning og håb og sørge for at de kommer videre med deres liv, på trods af hiv.

AIDS-Fondet

Hiv-Danmark

Skindergade 44, 1159 København K.

Tlf. 33 32 58 68, Fax 33 91 50 04

E-mail: info@hiv-danmark.dk

Magazinet, Lille udgives af Hiv-Danmark Morten Eiersted (red.) og Bent Hansen (ansv.). Magazinet, Lille er eget tryk

ISSN 1397-0518